

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania H. L.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we Wrocławiu
o wypłatę zawieszanej emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17
kwietnia 2024 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego we
Wrocławiu
z dnia 22 czerwca 2023 r., sygn. akt III AUa 464/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 22 czerwca 2023 r. oddalił apelację H. L. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 14 lutego 2022 r. w sprawie o wypłatę zawieszanej emerytury. W ten sposób utrzymano w mocy decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 sierpnia 2021 r., którą przyznano wnioskodawcy emeryturę, jednocześnie zawieszając jej wypłatę.

Stan faktyczny nie był sporny między stronami. Wnioskodawca jest uprawniony do emerytury wojskowej oraz do emerytury z ubezpieczenia powszechnego; przy czym emerytura wojskowa jest świadczeniem wyższym w związku z czym, wypłata świadczenia przyznanego przez ZUS decyzją z dnia 17 sierpnia 2021 r. została zawieszona.

Sąd Okręgowy oddalił odwołanie jako bezzasadne. Wnioskodawca zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1251 ze zm., dalej jako: „ustawa emerytalna”) w związku z art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1280 ze zm., dalej jako „ustawa zaopatrzeniowa”) w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez ich niewłaściwe zastosowanie i oddalenie odwołania, w sytuacji gdy wnioskodawca, jako emeryt wojskowy, wnosił o odwieszenie prawa do emerytury z FUS, nie mogąc skorzystać z żadnych z odprowadzanych w trakcie pracy cywilnej składek emerytalnych.

Sąd Apelacyjny przytoczył treść art. 7 ustawy zaopatrzeniowej oraz art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej. Charakterystykę wskazanych przepisów podsumowano stwierdzeniem, że co do zasady w razie zbiegu uprawnień do emerytury z dwóch różnych systemów przysługuje tylko jedno świadczenie - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Stwierdzono również, że wyjątek od reguły jednego świadczenia dotyczy przypadku obliczenia emerytury wojskowej dla żołnierza powołanego do służby wojskowej po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. Przytaczając przykłady przypomniano następnie, że zagadnienie związane z prawem do pobierania jednego ze zbiegających się świadczeń emerytalno-rentowych zostało również omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Przywołano wreszcie rozstrzygającą tę kwestię uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2021 r., sygn. akt III UZP 7/21 (OSNP 2022 nr 6, poz. 58).

Ubezpieczony zaskarżył wyrok w całości wnosząc o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz orzeczenie co do istoty sprawy. W skardze kasacyjnej zarzucono naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej). We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że jest ona oczywiście uzasadniona. W uzasadnieniu wniosku przytoczono stan faktyczny sprawy i pogląd Sądu Najwyższego dotyczący wykładni oczywistej zasadności skargi. Następnie przedstawiono poglądy skarżącego na temat istoty służby i

różnicy między nią a pracą cywilną, konkludując, że „brak jest jakichkolwiek racjonalnych argumentów aby przejść do porządku dziennego nad faktem, iż wieloletnie odprowadzanie składek na emeryturę w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie ma żadnego wpływu na sytuację materialną emeryta, nie może być w żaden sposób skonsumowane”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001 nr 3, poz. 52; z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 nr 10, poz. 156). W przyczynie kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie chodzi o wskazanie naruszenia prawa przez sąd *meriti*, choćby oczywistego, co dotyczy

zwłaszcza uchybień w sferze prawa procesowego, lecz o to, aby wykazane uchybienia sądu skutkowały wydaniem oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 28 lutego 2012 r., I PK 157/11, LEX nr 1215115). W rozpoznawanej sprawie skarżąca nie wykazała istnienia tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Zauważyć należy, że w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie wskazał jakichkolwiek argumentów prawnych, świadczących o tym, dlaczego zarzucane uchybienia mają jego zdaniem kwalifikowany charakter. Ograniczono się jedynie do przedstawienia własnych poglądów na różnice między służbą i pracą poza służbą. Przedstawione poglądy mogą być zaczynem dyskusji *de lege ferenda*, jednak nie można im nadać jakiegokolwiek znaczenia prawnego w kontekście badanej przesłanki.

Niezależnie od tego należy wskazać, że Sąd Najwyższy wypowiadał się już w kwestii reguły zbiegu zawartej w art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej. Przede wszystkim należy przypomnieć uchwałę III UZP 7/21, zgodnie z którą ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego. Również w najnowszym orzecznictwie Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że skoro systemowa wykładnia użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu „z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy (zaopatrzeniowej)...” daje podstawę do przyjęcia, że ów wyjątek należy interpretować nie tylko przedmiotowo, to znaczy wyłącznie przez pryzmat zasad obliczania emerytury wojskowej wynikających z art. 15a albo 18e ustawy zaopatrzeniowej, ale także podmiotowo, co oznacza konieczność wzięcia pod uwagę adresatów tych przepisów. To dla nich ustawodawca wprowadził bowiem (na przyszłość) możliwość równoczesnego pobierania emerytury wojskowej i emerytury powszechnej, odbierając im

równocześnie prawo do wzrostu emerytury wojskowej z tytułu doliczenia stażu „cywilnego” i pozostawiając jednak taką samą możliwość (prawo wyboru) także dla żołnierzy powołanych do służby przed dniem 2 stycznia 1999 r., po spełnieniu (poczynając od dnia 1 stycznia 2025 r.) przesłanek określonych w art. 18i ustawy zaopatrzeniowej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2024 r., II USK 321/22, LEX nr 3688690). Wobec jednoznacznej wykładni spornego przepisu w dotychczasowej praktyce orzeczniczej nie można stwierdzić, by skarga kasacyjna wniesiona od zgodnego z tą linią wyroku Sądu Apelacyjnego była oczywiście zasadna.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]